

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 6134 від 05.10.2021
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК **на проект Закону України «Про захист прав споживачів»**

Проект розроблено, як зазначається у п. 1 пояснювальної записки до нього, «з метою наближення національного законодавства про захист прав споживачів до законодавства Європейського Союзу та гармонізації системи захисту прав споживачів в Україні з принципами, підходами та практиками ЄС».

Для цього в проекті пропонується: імплементувати низку законодавчих актів ЄС, що стосуються захисту прав споживачів, зокрема, Директиву № 98/6/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.02.1998 про захист споживачів при зазначенні цін на товари, що пропонуються споживачам; Директиву № 2005/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11.05.2005 про недобросовісні торгівельні методи підприємств до споживачів на внутрішньому ринку, Директиву № 2019/771 Європейського Парламенту та Ради від 20.05.2019 про деякі аспекти, що стосуються договорів на продаж товарів, Директиву № 93/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 05.04.1993 про недобросовісні умови у споживчих контрактах; Директиву № 2011/83/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.10.2011 про права споживачів, Директиву № 2013/11/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21.05.2013 про альтернативне вирішення споживчих спорів, Директиву № 2009/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23.04.2009 про заборони, що встановлюються уповноваженими органами з метою припинення порушень у сфері захисту інтересів споживачів; Регламент (ЄС) № 2017/2394 Європейського Парламенту та Ради від 12.12.2017 про співробітництво між національними органами, відповідальними за виконання законів про захист прав споживачів.

На погляд суб'єкта законодавчої ініціативи, висловлений у п. 3 пояснювальної записки, це «дозволить визначити принципи, на яких ґрунтується захист прав споживачів відповідно до принципів ЄС; поширити дію Закону України «Про захист прав споживачів» на сферу харчової продукції в частині економічних прав споживача (у разі порушення умов договору купівлі-продажу (доставки) харчової продукції в інтернет-магазинах, при позначенні ціни продажу харчової продукції); визначити сфери, на які не поширюється дія цього Закону, для уникнення дублювання контрольних функцій органів державного нагляду (контролю); визначити права та обов'язки споживачів в електронній торгівлі; визначити перелік інформації про продукцію та суб'єкта

господарювання, яку він повинен надавати при здійсненні електронної торгівлі та відповідальність за відсутність такої інформації, крім того, відповідальність суб'єкта господарювання, що надає послуги торговельного електронного майданчику (маркетплейса) для розміщення товарів для продажу інших суб'єктів господарювання; надати Держпродспоживслужбі право звертатися до провайдера інтернет-послуг щодо обмеження доступу до веб-сайтів (частини веб-сайту, програмного забезпечення) суб'єктів господарювання, які використовують нечесну підприємницьку практику та порушують законодавство про захист прав споживачів; звільнити суб'єктів господарювання від обов'язку створювати обмінний фонд товарів; впровадити надання суб'єктами господарювання документів, що підтверджують гарантійні зобов'язання, в електронній формі; надати споживачеві право на заміну товару на такий самий або аналогічний, наявний у суб'єкта господарювання, у разі, якщо ремонт товару, придбаного споживачем, потребує більше чотирнадцяти календарних днів; надати споживачеві право на зниження ціни або повернення коштів, якщо недолік товару з'являється після ремонту тощо».

Проект на момент підготовки висновку включений до п. 80 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Розглянувши поданий проект у вкрай стислий термін, Головне управління вважає, що його положення в цілому відповідають задекларованій меті та не заперечує можливості його прийняття, разом з цим, щодо положень законопроекту вважає за доцільне висловити такі зауваження.

1. У ч. 4 ст. 17 проекту пропонується встановити, що «суб'єкт господарювання, який має намір здійснювати електронну торгівлю, подає у добровільному порядку на безоплатній основі центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів, відповідну *декларацію* із зазначенням, зокрема інформації, передбаченої пунктом 2 частини першої статті 16 цього Закону». Крім того, в абз. 2 ч. 4 ст. 17 проекту запроваджується Реєстр декларацій суб'єктів електронної торгівлі, які мають намір здійснювати інтернет-торгівлю.

З проекту важко зрозуміти, про які декларації йдеться, оскільки щодо них немає жодних пояснень. Водночас подібні відносини врегульовані у Законі України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», в абз. 6 ч. 1 ст. 1 якого передбачена декларація про провадження господарської діяльності (далі – декларація) - документ, яким суб'єкт господарювання повідомляє дозвільний орган про свою відповідність вимогам законодавства до певного виду господарської діяльності (у тому числі матеріально-технічної бази, кваліфікації персоналу - якщо це зумовлено особливостями провадження відповідного виду господарської діяльності) та на підставі якого набуває право на провадження заявленого виду господарської діяльності і несе передбачену законом відповідальність. При цьому, згідно з ч. 5 ст. 4 цього Закону «суб'єкт господарювання має право на здійснення певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі

подання декларації без отримання документа дозвільного характеру, за винятком тих видів господарської діяльності, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Реєстрацію декларацій здійснює дозвільний орган на безоплатній основі протягом п'яти робочих днів з дня отримання декларації шляхом внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань».

У зв'язку з наведеним, питання декларацій потребує уточнення.

2. У п. 2 ч. 1 ст. 29 проекту пропонується віднести до суб'єктів системи захисту прав споживачів центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів (далі — *компетентний орган*). Крім того, поняття «компетентний орган» вживається у ст. 31 проекту і далі по його тексту. Звертаємо увагу, що поняття «компетентний орган» не застосовується для визначення відповідних повноважень центральних органів виконавчої влади, це є термін міжнародного приватного права для визначення відповідних органів щодо зносин у міжнародних договорах. Це відображено у ст. ст. 8, 78, 79 Закону України «Про міжнародне приватне право».

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Е. Вальковський

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B4200C444CE01
Дійсний до: 12.11.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/334348 від 29.10.2021

691340